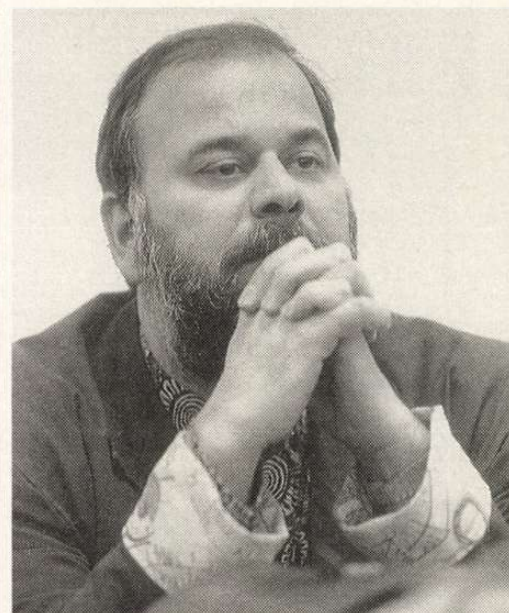

Sötétben dudorászó lapszerkesztők

Beterelés a karámba?

Árulják a nemrég tragikus körülmények között elhunyt angol sajtócézár, Robert Maxwell „magyarországi örökségét”. Közlebből a liberális Magyar Hírlapról és a bulvár Esti Hírlapról van szó. A vagyonértékesítéssel az Arthur Andersen céget bízták meg. Nincs mese: a médium is árucikk, piacra való. Az Esti Hírlapnak már van hazai gazdája, a Hírlapkiadó Vállalat – a Magyar Hírlap még eladó. A két szerkesztőségbe Farkas Zoltán kopogatott be.

Bánki András: „Táplálnunk kell a reményt”

■ – Kie lesz vagy kié lehet a Magyar Hírlap?
NÉMETH PÉTER (főszerkesztő): Én alapvetően azt szeretném, ha a miénk lenne. Már-mint azoké, akik eddig csinálták. Ha a tulajdonosról van szó, akkor e pillanatban nehezen tudnám megmondani, ki lesz az... A racionalitás azt mondja – és a sorban állók is –, hogy egy külföldi szakmai befektető fogja megvásárolni a Magyar Hírlap 50 százalék részvényét.

Árajánlat, előjogok

■ – Ez lenne ésszerű. Ám úgy tudom, a jelenlegi tulajdonosoknak elővételi joguk van.
N. P.: Természetesen elővételi joguk van, ezt rögzíti a szindikátusi szerződés. Azt viszont nem tudom, kívánnak-e élni vele. Különböző üzenetek, viccelődések érnek bennünket, mintha csak froclizni akarnának.
■ – Kik és mivel?
N. P.: A Publica Rt. elnökétől kaptam például egy érdeklődő faxot a Magyar Hírlap iránt,

Németh Péter: „Nem hiszem, hogy irracionális döntések születhetnek”

később személyesen is találkoztunk, véletlenül, egy fogadáson, ahol valószínűleg viccelődni kívánt velem...

■ – Mit jelent, hogy viccelődni kívánt? Mit mondott?
N. P.: Hamarosan megveszünk benneteket, vagy valami ilyesmit.
■ – Hogyan fog eldőlni, kié lesz a Magyar Hírlap? Mi a menetrend?

■ **BÁNKI ANDRÁS** (helyettes főszerkesztő): Most a külföldi érdeklődők tesznek egy árajánlatot az Arthur Andersen cégnek, ezek alapján Andersenék kialakítanak egy árat, ezután a részvénytársaság mostani tulajdonosainak nyilatkoznuk kell arról, hogy ezen az áron kíván-e élni elővásárlási jogukkal.

■ – A Pallas és néhány bank is tulajdonosnak számít. Milyen előnyöket élveznek ezek?
N. P.: Csak annyit, hogy ha megadják az Arthur Andersen cég által az igazgatótanács elé hozott, megajánlott árat – amely nyilván nem feltétlenül a legmagasabb, hanem sok szempontot figyelembe véve, a legelőnyösebb –, övék az adásvétel tárgyát képező részvénytársaság.

■ – Mekkora csomagról van szó?
B. A.: 50 százalék plusz 1 darab részvényről.
■ – Mennyire érzitek veszélyben a mostani Magyar Hírlapot?
N. P.: Én alapvetően nem érzem veszélyben. Nem hiszem, hogy irracionális döntések születhetnek annak érdekében, hogy a Magyar Hírlap irányvonalát megváltoztassák. Azt hiszem, ha komolyan vesszük az átalakulást, akkor mindenkinek az az érdeke, hogy egy komoly szakmai befektető jelenjen meg itt a tőkéjével, és nem hiszem, hogy olyan irracionális összegeket próbálnak meg kipréselni magyar vállalkozókból, bankokból, amilyeneket ők nem szívesen tennének be.

A találgatások ideje

■ **B. A.:** Van még egy üzletpolitikai érdek is, ami amellettszól, hogy külföldi befektető jöjjön be a részvénytársaságba. Mint ismeretes, a egyes vállalatok adókedvezményben részesülnek, ha a külföldi tőkehányad eléri a 30 százalékot.
N. P.: Egy nagyon fontos tényezőről még nem beszéltünk. A Magyar Hírlap önmagában nem létezik igazában; ez a nyomdával együtt jelenti a Magyar Hírlapot. A leendő tulajdonosnak tehát feltehetőleg a nyomdát is meg kell vásárolnia. Azt a nyomdát, amelyik egyébként 100 százalékos Maxwell-tulajdon volt, és amelyik most szintén a tárgyát képezi ennek az eladásnak, árverésnek, vagy nem tudom, minek nevezem.
■ – Megközelítőleg mennyi pénz kell ehhez?
N. P.: Én csak találgatni tudok. Minimum 400 millió forintra gondolnék.
■ – Tudvalévő, hogy a Pallas csődben van, illetve valamikor áprilisban csőd eljárás indul ellené. Elképzelhető-e, hogy most mégis elő tudnak teremni ekkora összeget?
N. P.: Elképzelhetetlennek tartom.

– Tehát ha mégis képes lesz, ez azt jelzi, hogy valakik megtámogatták?

N. P.: Nyilván, de ez itt már a találgatások világa. Én – mondom – megpróbálok valamilyen racionális vonalon mozogni; ha irracionális világban élünk, akkor én már elvesztem a fonalat. A szerkesztőségnek mindenesetre vétőjoga van. Vagyis ha történetesen idehoznak valakit főszerkesztőnek, aki nem rokonszenves a szerkesztőségnek, azt nem köteles elfogadni. A másik: a főszerkesztő kinevezésének joga a magyar fél kezében van.

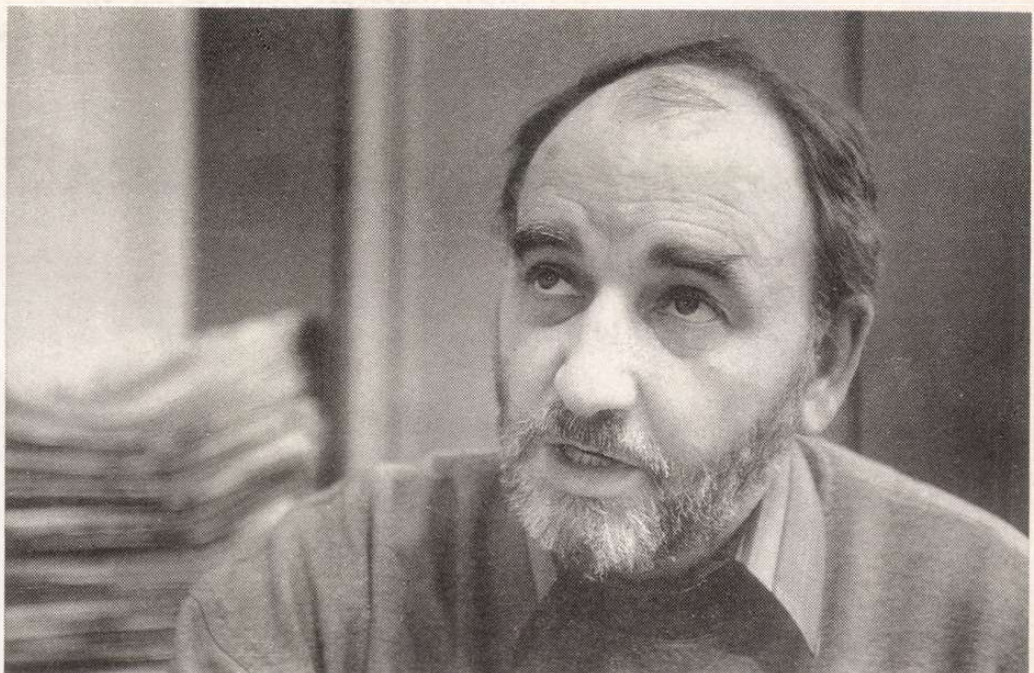
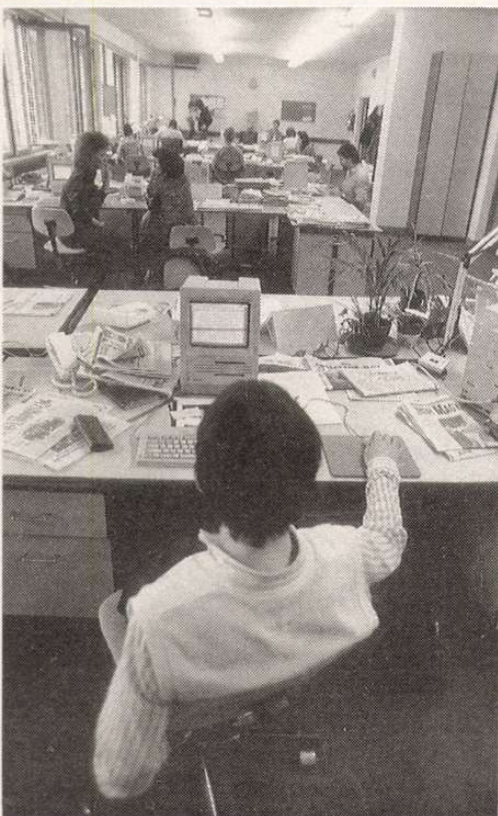
A hangya és az elefánt

– Érveket soroltatok amellett, hogy a Magyar Hírlap esetleg megnyugtatóan privatizált lap tud maradni. Am nekem úgy tűnik, kicsit olyan az egész, mint amikor valaki fél a sötétben, és elkezd dudorászni. Nem magokat nyugtatgatjátok ezekkel az érvekkel?

B. A.: Lehet, hogy van benne valami. Nekünk azonban nemcsak magunkat kell nyugtatni, hanem azt a nyolcvan kitűnő munkatársat is, aki a Magyar Hírlapnál dolgozik, és erre a lapra fűzte rá a hivatását, az egzisztenciáját és minden perspektíváját. Másrészt pedig – hogy is mondjam – táplálnunk kell a reményt olvasóinkban is, akikről egy felmérés alapján tudjuk, hogy a lapválasztók közül a legtudatosabbak, tehát biztos nem véletlenül szeretik a Magyar Hírlapot.

N. P.: Igazából azért dudorászunk mi is a sötétben, mert minden oldalról egyre karkabibb módon nehezedik ránk: mi lesz a Magyar Hírlappal? Nem mi akarjuk azt, nem mi beszéljük bele a magunk agyába, hogy te jó ég, félünk kell. Mindenki elkezdett attól tartani – vagy azért drukkolni, attól függően, ki hova tartozik –, hogy a Magyar Hírlap elvész mint liberális lap. Hangsúlyozni szeretném: nem ellenzéki, hanem liberális lap. Tehát ki-ki attól vagy azért remeg, hogy na, ti is be lesztek szépen terelve a karámba. Mert hallottam már ennek olyan argumentációját is, hogy annak idején ellopták a kormánytól a Magyar Hírlapot, most tehát vissza kell szerezni.

■ – Az egyik Maxwell-lapot, az Esti Hírlapot

Maros Dénes: „A Hírlapkiadó meg akarja változtatni a szindikátusi szerződés e pontját”

80 százalékban gyakorlatilag visszavásárolta az állam, legalábbis a szónak abban az értelmében, hogy most 80 százalékig a Hírlapkiadó Vállalat az Esti Hírlap tulajdonosa. Péntek délután volt egy értekezlet, ahol bejelentették, mit jelent ez. Maros Dénes főszerkesztő még ezelőtt lemondott. Miért mondta le? Azt remélve, hogy újra kineveznek?

MAROS DÉNES: Ez egy nagyon furcsa remény lett volna. Az optimista hangulatot úgy szoktam jellemezni, hogy annyi esélyünk van, mint a hangyának az elefánttal szemben. Az elefánt talpán ugyanis vannak ráncok, úgyhogy tényleg lehetséges a „hátha” reménye. Az én elképzelésem mindvégig az volt, hogy ne lehessen ilyen többségi tulajdonos, és tegyük meg mindent azért, hogy legalább hozzon be egy harmadik partnert.

■ – Arra törekedtél vagy törekedtetek volna, hogy minél több tulajdonos legyen? Vagyis hogy senkinek ne legyen túlsúlya az Esti Hírlap tulajdonában?

M. D.: Így van. Ha lenne 25+1 százalékunk, akkor a szerkesztőség ki tudná védeni, hogy a tőkeemeléssel ne lehessen csökkenteni a részarányt.

■ – Mi van veled? Te eddig főszerkesztő voltál, és az eddigi érvényes szindikátusi szerződés szerint a főszerkesztőt a szerkesztőség választja meg. Érvényes-e még ez a szerződés?

M. D.: A szerződés pontosan úgy szól, hogy a szerkesztőség megválaszthatja a mindenkori főszerkesztőt, az igazgatóság pedig ezt megvétőzhatja. Leváltását az igazgatóság javasolhatja, ezt viszont a szerkesztőség vétőzhatja meg. Tehát egy konszenzus kialakításáról van szó. Fölmondásomat az igazgatóság elfogadta, és a mai értekezleten teljesen világossá vált, hogy a Hírlapkiadó Vállalat meg akarja változtatni a szindikátusi szerződés ezen pontját.

■ – Fölröppent az a hír is, hogy a Magyar Fórum főszerkesztőjét, Kósa Csabát szánják az Esti Hírlap főszerkesztőjének.

M. D.: A Hírlapkiadó képviselője ezt úgy vetette föl az értekezleten, hogy azon maga Kósa Csaba is mosolyog, mindenki mosolyog. Itt Kósa Csaba egyetlen dolgot tehetett volna. Azt, hogy amikor valamelyik lap megkérdezte őt erről, kategorikusan cáfol. Am ő ehelyett azt mondta: engem még senki nem keresett meg.

■ – Mennyiért vette meg a Hírlapkiadó az Esti Hírlapot?

LISZKAY GÁBOR (a Hírlapkiadó Vállalat ügyvezető igazgatója): Hogy mennyiért vette meg, erre természetesen nem válaszolhatok, hiszen ez üzleti titok. Az üzleti életben nem szokás egy perfektuálódott ügy anyagi kondícióit nyilvánosságra hozni.

■ – Ha jól tudom, ön bejelentette, hogy a Hírlapkiadó fog főszerkesztőt kinevezni a lap élére.

L. G.: Ez így nem pontos, illet én nem mondtam. A köztünk jelenleg érvényben lévő szindikátusi szerződésnek van egy pontja, amely arról rendelkezik, hogy a szerkesztőség jogosult főszerkesztőt választani. Ezt én abszurdumnak tartom, azért, mert a tulajdonjog sentségének az alkotmányban is biztosított elve alapján egy tulajdonosnak igenis joga van teljes mértékben rendelkezni tulajdonával.

A vétőjog megvétőzése

■ – Miért álltak rá akkor erre a főszerkesztőválasztási metódusra annak idején, amikor még csak 40 százalékban volt tulajdonos a Hírlapkiadó?

L. G.: A szindikátusi szerződés ilyen formában történt aláírása 1991 januárjában volt – most 1992. februárt írunk.

■ – És mi változott azóta?

L. G.: Rengeteg minden. Az elveinkkel letünk alapvetően tisztában. Nevezetesen azzal, hogy nem tudom, önnek módjában áll-e a saját főnökét megválasztania. Nekem nem áll módomban, és abszurdumnak tartom, hogy egy munkaviszony keretén belül a dolgozók bármely közössége főnököt válasszon magának.

■ – Milyen jogai maradtak a szerkesztőségnek ezek után?

L. G.: A részvények 20 százalékát birtokolják, ennek erejéig mindenre, amit a gazdasági társaságokról szóló törvény lehetővé tesz.

■ – De adott esetben nem tudják megvétőzni, ha a kiadó nekik nem tetsző főszerkesztőt akar kinevezni.

L. G.: 20 százalék birtoklása esetén nem.

■ – Ki lesz a főszerkesztő?

L. G.: Nem tudjuk, még mi sem tudjuk. Több személlyel állunk tárgyalásban.

■ – Titok?

L. G.: Természetesen. A lapból egy professzionális délutáni bulvár jellegű újságot szeretnénk csinálni.

■ – Most nem az?

L. G.: Nem professzionális.